

Att. Folketingets Finansudvalg

1. februar 2021

Manglende kompensation til selvejende og private velfærdstilbud

Det er nu snart et år siden, at corona krisen ramte hele verden. Den ramte bl.a. vores plejehjem, dagtilbud, sociale tilbud med udsatte børn, unge og voksne, der pludselig stod i en helt ande hverdag end normalt. Det betød i høj grad øgede indkøb af værnemidler til ansatte og ekstra rengøring. Heldigvis var Folketinget hurtigt ude og love kompensation til mange af de erhverv, der var/er påvirket af krisen, herunder vores velfærdstilbud der fortsat skulle holdes åbne.

Gjorde opmærksom på udfordringer med udmøntningen i sommers

Allerede i sommers gjorde Selveje Danmark, sammen med Dansk Erhverv, Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg opmærksom på, at den udmøntning, som blev aftalt i økonomiaftalen, for corona relaterede merudgifter, var uhensigtsmæssig. Vi skrev dengang (den 9. juli 2020) følgende til Sundheds- og Ældreudvalget:

Dansk Erhverv og Selveje Danmark er bekymrede for,

- 1) at udmøntningen af de bevilligede midler til kompensation for COVID-19 relaterede merudgifter ikke vil ske i overensstemmelse med den politiske intention om ligestilling af offentlige og ikke-offentlige aktører, 2)*
- at udmøntningen af midlerne er unødigt bureaukratisk for den enkelte kommune at håndtere samt*
- 3) at den manglende ligestilling i sidste ende vil skævvride forholdet mellem offentlige og ikke-offentlige aktører.*

Udmøntningen resulterer i et kæmpe bureaukrati

Bekymringen har vist sig begrundet. Mange af Selveje Danmarks medlemmer oplever i dag store problemer med at få kompensation fra kommunerne. Mange har slet ikke fået kompensation, og de der får kompensation, får sjældent noget i nærheden af det, som de har haft udgifter for.

Dertil kommer, at det er et enormt bureaukratisk arbejde både for kommuner og for de selvejende tilbud at få aftalt en evt. kompensation. Det skyldes, at udmøntningen har været uden krav og kriterier, hvilket igen betyder, at kommunerne håndterer det på meget forskellig vis. KL har anbefalet kommunerne, at det skal være den visiterende kommune, der betaler. Isoleret set giver anbefalingen mening. Det gør den fordi, at det er den visiterende kommune, der betaler for borgeren – også selvom borgeren opholder sig i en anden kommune. Men det siger sig selv, at anbefalingen giver et enormt

bureaukratisk arbejde, når de selvejende tilbud skal forhandle kompensation med i gennemsnit 10 samarbejdskommuner – der forhandles helt ned på borgerniveau. Tid som kunne være brugt meget bedre, på borgernær velfærd, både på de enkelte tilbud og i kommunerne.

Forskellige løsninger betyder forskelsbehandling i adgangen til kompensation

Udover det ekstremt bureaukratiske arbejde der ligger i KL's anbefaling, så giver den et andet stort problem - ikke alle kommuner overholder denne anbefaling. De gør det i stedet på deres egen måde. Vejle Kommune har fx valgt, at de ligeligt vil kompensere alle tilbud, der er beliggende i deres kommune, uanset ejerskabsform. Men de vil ikke kompensere for de borgere, som kommunen har visiteret til tilbud udenfor kommunen. Til illustration af den problemstilling, repræsenterer Selveje Danmark et plejehjem, der helt aktuelt står i den problemstilling. De er beliggende i Billund Kommune, men har en del borgere fra Vejle Kommune. De mister omkring 50.000 kroner.

En anden kommune vil slet ikke yde kompensation, fordi der i kontrakten ikke står noget om udgifter til en pandemi... ”Det er på den baggrund Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at kommuner alene kan betale leverandører for deres covid-19-relaterede merudgifter til en ydelse til kommunen i det omfang, leverandøren har krav på det i henhold til kontrakten. Og da vi med X Fripnejehjem ikke har en kontrakt, hvori der indgår dækning af sådanne udgifter, må svaret være til X Fripnejehjem, at X Kommune ikke kan kompensere for corona relaterede merudgifter”¹.

Det vedhæftede dokument, der illustrer en række konkrete problemstillinger.

Selveje Danmark vil gerne foreslå følgende:

- I stedet for kun at have drøftelsen med KL, bør I invitere aktørerne på området med, når en evt. ny kompensation skal aftales. De selvejende (og de private), har relevante perspektiver at bidrage med.
- Sørg for at en evt. yderligere kompensation bliver udmøntet anderledes end direkte udbetaling til kommunerne. Det kunne fx være ved at fordele ligeligt til velfærdstilbud efter antale beboere eller en central pulje, hvor alle kan søge om dækning af deres corona relaterede merudgifter.
- Stil krav til at kommunerne skal redegøre for, hvordan de har fordelt de allerede udmøntede 2,6 milliarder kroner, så der er gennemsigtighed i, hvem der er blevet kompenseret og hvordan.

Med venlig hilsen

Jon Krog, Branchedirektør, Selveje Danmark

¹ Mail fra kommune til Selveje Danmark som svar på anmodning om kompensation.